

Beszámoló a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok 2024. évi átfogó értékeléséről

A gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.) alapján a gyermekek védelme alatt a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenységet értjük.

A beszámoló tartalmi elemeit a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997.(IX.10.) Kormányrendelet 10. sz. melléklete határozza meg.

1. A település demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály

Állandó lakosság száma 2025. január 1. napján:	8 055 fő
0-3 évesek száma:	383 fő
4-6 évesek száma:	310 fő
7-14 évesek száma:	676 fő
15-18 évesek száma:	305 fő
Gyermekek száma összesen:	1 674 fő

Az állandó lakosság száma az előző évhez képest 57 fővel, a gyermekek létszáma 31 fővel csökkent a tavalyi évhez képest.

2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása

2.1. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők

A települési önkormányzat jegyzője a gyermekvédelmi törvény alapján megállapítja a gyermekek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát.

A kedvezményre való jogosultság megállapításánál az egy főre jutó jövedelem nem haladhatja meg a szociális vetítési alap 225 % -át (jelenleg 64.125.- Ft). Amennyiben a szülő egyedülálló, vagy a gyermek tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos, akkor az egy főre jutó jövedelem a szociális vetítési alap 245 %-a (jelenleg 69.825.-Ft).

2024. július 1. napjával lépett hatályba a gyermekek védelme érdekében egyes törvények módosításáról szóló 2024. évi XXX. törvény 11. § (1) bekezdése, mely módosította a figyelembe vehető egy főre jutó jövedelem mértékét. Ennek következtében az egy főre jutó jövedelem mértéke családosok esetében 17.100.- forinttal, míg az egyedülálló szülő, tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos gyermeket nevelő családok esetében 18.525.- forinttal nőtt.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt 2024. évben 380 főnek állapítottunk meg, mely 21 fővel több az előző évhez képest. A jogosultak számának növekedését a figyelembe vehető egy főre jutó jövedelem mértékének növekedése eredményezte. Az ügyfeleket minden esetben tájékoztatjuk a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénybevételének feltételeiről, és ha úgy látják, hogy nem lesznek jogosultak, kérelmüket nem nyújtják be. A tájékoztatás ellenére öt gyermek esetében született elutasító döntés, mivel a család jövedelmi viszonyai nem feleltek meg a jogszabályi feltételeknek. Hátrányos helyzetről 222 esetben (106 érintett család),

halmozottan hátrányos helyzetről 47 (26 érintett család) esetben készült döntés. Az előző évhez képest a növekedés minimális.

A települési önkormányzat jegyzője annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek a hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzete és rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága tárgyév augusztus 1-én fennáll, annak a tárgyév augusztus hónapjában, illetve akinek a tárgyév november 1-én fennáll, annak a tárgyév november hónapjában emelt összegű pénzbeli támogatást folyósít (gyermekvédelmi kedvezményben részesülők 6.000.- Ft/fő, hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetűek 6.500.-Ft/fő összegben.). 2024. augusztus hónapban 364 gyermek részére 2.305.000.- forint összegben, 2024. november hónapban 383 gyermek részére 2.443.00.- forint összegben folyósítottunk egyszeri pénzbeli támogatást.

A Gyvt. 21/C. §-a alapján a települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkezést a hátrányos helyzetű gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére ingyenesen biztosítja. 2024. évben a szünidei étkeztetésben résztvevők száma átlagosan 172 fő volt, 58 napon keresztül, melynek költsége 3.062.630.- forint volt. A konyhát üzemeltető Városgondnokság visszajelzése alapján megállapítható, hogy a jogosultak – nyilatkozatuk ellenére – nem mindegyike veszi igénybe a szünidei étkeztetést.

A szünidei gyermekétkeztetéshez kapcsolódó adminisztráció, (évi négyszeri értesítése a szülőnek, az igénylőlapok benyújtásával kapcsolatos teendők, az ebédjegyek kiosztása) nagy feladatot rónak a Hatósági és Szociális iroda előadójára.

A gyermekvédelmi kedvezmény és halmozottan hátrányos és hátrányos helyzet megállapítása során sok esetben fordul hozzánk az oktatási intézmény igazolás kiadása érdekében, mivel a szülők nem kezelik kellő fontossággal a megállapító határozatot.

2.2. Egyéb, a Gyvt-ben nem szabályozott pénzbeli vagy természetbeni juttatások

Az önkormányzat ún. önként vállalt feladatként települési támogatásként, bérlettámogatásban részesíti a helyi rendelete alapján azokat a középiskolás gyermekeket, akik lakóhelyüktől távoli intézményben tanulnak. A bérlettámogatás a teljes összegre kiterjed, ez 2024. évben az önkormányzati költségvetésben mindösszesen 13.2023.- forint kiadást jelentett 2 fő esetében.

A Képviselő-testület a 2024. december 12-én megtartott ülésén fogadta el a felsőoktatásban résztvevők önkormányzati ösztöndíjrendszeréről szóló 33/2015. (IX.25.) önkormányzati rendelet módosítását, melynek köszönhetően az önkormányzat a támogatásban részesülő nyertes pályázóknak a korábbi 5.000.- forint helyett 10.000.- forint tanulmányi ösztöndíjat folyósít havonta 10 hónapon keresztül. A minisztérium ugyanennyi összeggel egészíti ki az ösztöndíjat, így a 2024. évben támogatásban részesülő pályázók havi 20.000.- Ft ösztöndíjban részesülnek összességében. Tavalyi évben 7 fő felsőoktatási intézményben tanuló felelt meg a rendeletben foglalt feltételeknek, az önkormányzat költségvetésében 2024. évben 550.000.- forint kiadást jelentett a felsőoktatási intézményben tanulók támogatása.

A hatósági iroda munkatársai végzik a bírósági és egyéb társhatósági megkeresésekre a környezettanulmányt, amely gyermekelhelyezési, házasságfelbontás, gyermektartásdíj iránti perekben, gondozási díj megfizetése ügyekben a leggyakoribbak. A környezettanulmány tényleges elkészítésére felkérjük a család- és gyermekjóléti szolgálatot, melyre a

gyermekvédelmi törvény lehetőséget biztosít. 2024. évben 18 alkalommal került sor környezettanulmány felvételére.

2020. január 1. napjától jegyzői hatáskörbe került a családvédelmi koordináció feladata, amely a családon belüli erőszak, valamint a távoltartással kapcsolatban keletkezett ügyekben jelent hatósági feladatot. 2024. évben 3 eset került a jegyzői gyámhatóság elé.

2.3. Gyermekétkeztetés megoldásának módja, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok

A Városgondnokság által üzemeltetett konyhákban az alábbi korosztályok részére történik közétkeztetés: bölcsődei étkeztetés 14 fő, óvodai étkeztetés 320 fő, általános iskolás 324 fő, középiskolás 5 fő.

0-3 éves korosztály esetén napi 4x-i gyermekétkeztetést biztosít a Városgondnokság által üzemeltetett óvoda konyhája, 3-6 éves korosztály esetén napi 3x-i étkezésben részesülnek a gyermekek, általános iskolai tanulók alsó és felső tagozat esetén a napi 1-2, illetve 3 x-i étkezésben részesülnek a tanulók az igények szerint.

Az étkeztetés 1-8 évfolyam, valamint a gimnáziumi, szakközépiskolai és szakiskolás tanulók esetén az általános iskola ebédlőjében történik.

Rászorultsági alapon gyermekvédelmi kedvezményben részesülő család, gyermekére tekintettel 100 %-os támogatásban részesül. A nevelt gyermek szintén 100 %-os támogatásban részesül. A család egy főre jutó jövedelmének vizsgálata alapján (nettó minimálbér 130%-a) szintén 100 %-os támogatást kérhet a szülő. Három vagy több gyermekes család esetén az egy háztartásban élő eltartott gyermekek esetén kérhetik az 50 %-os támogatás megállapítását. Szakorvos által leigazolt tartósan beteg gyermek esetén a szakorvosi igazolás alapján szintén az 50 %-os támogatást kérheti a szülő. Étkezési kedvezményben részesülők száma: 557 fő.

3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása

Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról a Polgári Szociális Szolgáltató Központ intézményvezetője, a gyermekek napközbeni ellátásának módjáról a Napsugár Óvoda és Bölcsőde igazgatója készített beszámolót az alábbiak szerint:

Polgári Szociális Szolgáltató Központ Család- és Gyermejjóléti Szolgálat

Szolgálatunk az 1997. évi XXXI. törvény 96. § (6) bekezdésében illetve a 149/1997. (IX.10.) Kormányrendelet 10. számú mellékletében meghatározott tartalmi követelményeknek megfelelően minden évben elkészíti éves szakmai tevékenységéről szóló átfogó értékelését.

A szolgálat személyi és tárgyi feltételei:

A család-és gyermekjóléti szolgálatok személyi és tárgyi feltételeinek irányszámait és a létszámminimum normáit a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint a személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV.30.) NM. rendelet 1. számú melléklete, a képesítési előírásokat ugyanezen jogszabály 2. számú melléklete határozza meg.

A szolgálat személyi feltételei megfeleltek a jogszabályi követelményeknek mind létszámban, mind szakképesítés tekintetében. 2024-ben az év közepéig 4 szakképzett családsegítővel, azóta pedig 3 fő családsegítővel zajlott a munkavégzés, közülük 1 fő, mint szakmai vezető a szakmai irányítással kapcsolatos feladatokat is ellátta. A családsegítői álláshely az év folyamán többször is meghirdetésre került, de a pálya nem igazán vonzó, a szociális területen nagy a fluktuáció, nehéz feladat tapasztalattal rendelkező, hosszú távú elköteleződésben gondolkodó, megbízható kollégát találni.

A fenntartó által elrendelt energiahatékonysági intézkedések alapján 2022. november 16. napjától a szolgálat az önkormányzat épületében, a Gazdasági Szolgáltató Ház emeletén kapott helyet. Az ügyfélfogadás két irodahelyiségben zajlik, ahol minden dolgozó munkavégzéséhez rendelkezésre áll internettel ellátott számítógép, íróasztal és irodánként egy-egy közös használatban lévő multifunkcionális nyomtató. A szolgálat 2 db saját használatú telefonnal és fax készülékkel rendelkezik. A kliensekkel kapcsolatos iratanyagokat kulccsal zárható szekrényben tároljuk.

Az épületrészben van egy tárgyaló, egy váróhelyiség és egy interjúszoba. Az utóbbi megléte lehetőséget biztosít a klienssel végzett egyéni esetkezelésre, segítő beszélgetésre. Az interjúszoba ezen túlmenően helyszínül szolgál a család-és gyermekjóléti központ által biztosított pszichológiai tanácsadások megvalósulásához, helyet biztosít a gyámhivatal vagy a bíróság által szabályozott kapcsolattartásokhoz, továbbá az élelmiszerelosztással járó feladatok lebonyolítására.

2016. január 1. napjától a hajdúnánási Család-és Gyermekjóléti Központ esetmenedzsere áll kapcsolatban a hatósági intézkedéssel érintett védelemben vett és szakellátott gyermekekkel és azok szüleivel. Az esetmenedzszernek a tárgyalóban lett kialakítva egy irodarész, ahol biztosított számára is a zavartalan ügyfélfogadás.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat munkáját meghatározó jogszabályok:

Munkánkat alapvetően

- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (gyermekvédelmi törvény),
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (szociális törvény),
- ezen törvényekhez kapcsolódó végrehajtási rendeletek (15/1998. (IV.30.) NM. rendelet, 1/2000. (I. 7.) SZCSM. rendelet, 235/1997. (XII.17.) Kormányrendelet, 149/1997. (IX.10.) Kormányrendelet),
- valamint szakmai protokollok, útmutatók és ajánlások alapján végezzük.

A család- és gyermekjóléti szolgálat szociális törvény szerinti feladatai:

- szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadás,
- az anyagi nehézségekkel küzdők számára a pénzbeli, természetbeni ellátásokhoz, továbbá a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezése,
- szociális segítőmunka; így a családban jelentkező működési zavarok, illetve konfliktusok megoldásának elősegítése,
- közösségfejlesztő programok szervezését, valamint egyéni és csoportos készségfejlesztést,
- a tartós munkanélküliek, a fiatal munkanélküliek, az adósságterhekkel és lakhatási problémákkal küzdők, a fogyatékkal élők, a krónikus betegek, a

szenvedélybetegek, pszichiátriai betegek, a kábítószer-problémával küzdők, illetve egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére tanácsadás nyújtása,

- kríziskezelés, valamint a nehéz élethelyzetben élő családokat segítő szolgáltatás.

A család- és gyermekjóléti szolgálat gyermekvédelmi törvény szerinti feladatai:

- a gyermeki jogokról és a gyermek fejlődését biztosító támogatásokról való tájékoztatás,
- támogatásokhoz való hozzájutás segítése,
- a családtervezési, a pszichológiai, a nevelési, az egészségügyi, a mentálhigiénés és a káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadás vagy az ezekhez való hozzájutás megszervezése,
- a válsághelyzetben lévő várandós anya támogatása, segítése, tanácsokkal való ellátása,
- valamint szociális szolgáltatásokhoz és gyermekjóléti alapellátásokhoz, különösen a családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz történő hozzájutásának szervezése,
- szabadidős programok szervezése,
- hivatalos ügyek intézésének segítése,
- veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetése, a nem állami szervek, valamint magánszemélyek részvételének elősegítése a megelőző rendszerben,
- a veszélyeztetettséget előidéző okok feltárása és ezek megoldására javaslat készítése,
- a veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer törvényben meghatározott tagjaival való együttműködés megszervezése, tevékenységük összehangolása,
- tájékoztatás az egészségügyi intézményeknél működő inkubátorokról, illetve abba a gyermek örökbefogadáshoz való hozzájárulás szándékával történő elhelyezésének lehetőségéről,
- a gyermekkel és családjával végzett szociális munkával (a továbbiakban: szociális segítőmunka) elősegíteni a gyermek problémáinak rendezését, a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozása,
- a családi konfliktusok megoldásának elősegítése, különösen a válás, a gyermekelhelyezés és a kapcsolattartás esetében,
- kezdeményezni egyéb gyermekjóléti alapellátások önkéntes igénybevételét és azt szükség esetén személyes közreműködéssel is segíteni szociális alapszolgáltatások, egészségügyi ellátások, pedagógiai szakszolgálatok igénybevételét,
- folyamatosan figyelemmel kíséri a településen élő gyermekek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét,
- meghallgatja a gyermek panaszát, és annak orvoslása érdekében megteszi a szükséges intézkedést,
- segíti a nevelési-oktatási intézmény gyermekvédelmi feladatának ellátását,
- felkérésre környezettanulmányt készít,
- kezdeményezi a települési önkormányzatnál új ellátások bevezetését.

Ahogy ez a fenti felsorolásból kitűnik, munkánk rendkívül sokrétű és összetett.

A szolgálatnál vezetett nyilvántartások, dokumentációk:

A Szolgálat egészére vonatkozó, a működést biztosító és engedélyező okiratok (alapító okirat, SZMSZ, éves költségvetés, munkaköri leírások, szakmai program) példányai intézményünkben megtalálhatók. A család- és gyermekjóléti szolgálat beszámolóit, statisztikáit, előterjesztéseket, szakmai anyagokat, konferenciákat, rendezvények összefoglalói szintén rendelkezésre állnak saját dolgozóink és a hozzánk érkező terepgyakornokok számára. A KSH minden év január 31. napjáig kér statisztikai adatokat a Szolgálat működéséről.

A napi munka során vezetett dokumentációk:

- Együttműködési megállapodás.
- Esetnapló családonként.
- Minden gondozott gyermekről vezetjük a jogszabályban előírt „Gyermekeink védelmében” elnevezésű informatikai rendszert (GYVR), melynek használatát 2021. második felétől tett kötelezővé a jogalkotó. Az informatikai rendszerbe a meglévő adatok átmentése, és feltöltése több lépcsőben történt. A GYVR célja, hogy biztosítsa a különböző gyermekvédelmi szolgáltatások, intézmények, valamint a hatóságok között a gyermekvédelmi törvény adatkezelésre vonatkozó rendelkezéseinek figyelembevételével a kölcsönös tájékoztatást és az együttműködést, továbbá megjelölje az elvégzendő gondozási-nevelési feladatokat, és lehetővé tegye a gyermek sorsának alakításában részt vevő intézmények és hatóságok tevékenységének ellenőrzését.
- A családsegítők tapasztalataikról, családlátogatásaikról feljegyzéseket készítenek, valamint a GYVR rendszerben rögzítik a családgondozás során tapasztaltakat, és a családokkal kapcsolatos egyéb lényeges információkat.
- 2012. július 01-től a szolgálat számára kötelező a Központi Elektronikus Nyilvántartás a Szolgáltatást Igénybevevőkről (KENYSZI) napi szintű használata, amely a kliensek TAJ szám alapú nyilvántartása. A rendszer ügyfélkapus regisztrációval használható, web alapú, országos szintű. A szolgáltatást igénybe vevők személyes adatait tartalmazza, szükséges napi szinten jelenteni az ellátottak és megjelentek létszámát.

A szolgáltatás célja:

Megelőzés (prevenció):

A prevenciós tevékenység rendkívül szerteágazó akár a megelőzni kívánt problémákat, akár a prevenció területeit, eszközeit, eljárásait nézzük. A prevenció általános célja a veszélyhelyzet megelőzése, a már kialakult veszélyhelyzet negatív hatásainak csökkentése, illetve a deviáns életút megelőzése. Azért, hogy a cél megvalósulhasson, a család- és gyermekjóléti szolgálat veszélyeztetettséget észlelő- és jelzőrendszert működtet, mellyel éves szinten megbeszéléseket tart intézményi szinten, illetve a családsegítő kollégák napi szinten kapcsolatot tartanak a jelzőrendszeri tagokkal. Rendszeresen tartunk szakmaközi megbeszéléseket. A jelzőrendszer együttműködésének értékelése minden év február 28-ig, a jelzőrendszeri tagok részvételével megtörténik, az ott megfogalmazottak alapján egy éves jelzőrendszeri terv készül és az együttműködés javítására vonatkozó javaslatok alapján folytatjuk a közös munkát.

Szociális és mentálhigiénés problémák kezelése:

Ezek a gyűjtő problémák, amelyekkel a kliensek felkeresik a szolgálatunkat. Túlnyomó többségben a családon belüli kapcsolati, gyermeknevelési, életviteli, illetve elhanyagolással összefüggésben kell a családsegítő tevékenységet folytatni. A folyamat során lelki-mentális megerősítést is végeznek a munkatársak, valamint ha a probléma úgy kívánja, a központ pszichológusához irányítjuk a klienseket. Szükség esetén további problémáknak megfelelő ellátás igénybevételéhez segítjük a rászorulókat. A szociális és mentálhigiénés problémák élesen nem különíthetők el, általában több probléma jelentkezik egyidejűleg.

Krízishelyzet megszüntetése:

Akut krízisek, ahol azonnali beavatkozás, segítség szükséges, például a családi-kapcsolati krízisek, ahol a családsegítő mentálhigiénés tevékenysége, vagy a központban tevékenykedő pszichológus segítsége mindenképpen szükséges.

A Család-és Gyermekjóléti Szolgálat 2024. évi tevékenységére vonatkozó adatok:

2016-tól létrejöttek a család-és gyermekjóléti szolgálatok valamint a család-és gyermekjóléti központok, mely szétválasztotta az alap-és szakellátással érintett gyermekekkel és családokkal kapcsolatos gondozási teendőket. A jogalkotó a klasszikus családsegítés feladatait (információnyújtás, kríziskezelés, ellátásokhoz való hozzájutás segítése, szociális segítő tevékenység, jelzőrendszer működtetése, általános információnyújtás) meghagyta a szolgálatoknál, a központok pedig hatósági tevékenységekhez kapcsolódó feladatokat végeznek (javaslattevés hatósági intézkedésre, esetmenedzselés, utógondozói munka stb.) és speciális szolgáltatásokat nyújtanak (pszichológus, jogi segítségnyújtás, kapcsolatügyelet, készenléti ügyelet, mediáció, családterápia). A szolgálatok - a feladatok megosztása után is - a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés alatt álló gyermekekkel és családjukkal kapcsolatban a család-és gyermekjóléti központ által meghatározott feladatok ellátásában is közreműködnek. A hatáskörök megosztása ellenére a mai napig is előfordul, hogy az észlelő-és jelzőrendszeri tagok gyakran hozzánk fordulnak, illetve küldik a jelzéseket a hatósági döntéssel érintett gyermekek ügyében. Ilyen esetekben nekünk ezeket a jelzéseket továbbítanunk kell a Központ felé, mely idővesztéssel jár.

A táblázat a Család-és Gyermekjóléti Szolgálat gondozási tevékenységeit mutatja nem és kor szerinti bontásban (fő):

Igénybevétel módja	Nem, életkor	0-2 év	3-5 év	6-13 év	14-17 év	18-24 év	25-34 év	35-49 év	50-61 év	62 évesnél	Összesen	Családok száma
Együttműködési megállapodás alapján	Férfi	7	5	17	4	3	7	6	3	-	52	
	Nő	6	6	14	13	7	10	21	1	-	78	
	Össz. (1):	13	11	31	17	10	17	27	4	-	130	51
	Ebből központtól érkező	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nem együttműködési megállapodás alapján	Férfi	2	7	9	6	6	30	29	48	52	189	
	Nő	2	-	13	4	30	79	87	66	76	357	
	Össz. (2):	4	7	22	10	36	109	116	114	128	546	387
	ebből a gyermekvéd. gond. keretébe tartozó hat. intézkedés be bevont személyek	3	5	14	7	-	4	4	1	-	35	10
	Ebből (2) egyszeri alkalom:	1	3	12	10	6	8	9	3	1	53	
Összesen (1+2 sor)		17	18	53	27	46	126	143	118	128	676	438

A család- és gyermekjóléti szolgálat 2024. évben 51 család részére biztosított együttműködési megállapodás alapján szociális segítő munkát az év folyamán, mely 72 gyermeket és 58 felnőtt személyt érintett. A szociális segítő munka során a szolgálat rendszeresen jelen volt a családok életében, így folyamatos és hatékony segítséget nyújtott a család illetve a gyermek problémájának mielőbbi megoldása, enyhítése céljából.

Szolgálatunk a hatósági intézkedéssel érintett 35 gyermek esetében 10 család vonatkozásában működött közre a család-és gyermekjóléti központ által meghatározott feladatok ellátásában. 2024-ben 13 gyermek esetében (11 család) szűnt meg az ellátás a sikeres együttműködésnek és a cselekvési tervben meghatározott feladatok megvalósulása révén.

Az egyénnel és családokkal végzett szociális segítő tevékenység során nagy szerepet kap a teljesség igénye nélkül a hivatalos szervekkel való kapcsolattartás, levelezés (Magyar Államkincstár, NAV, végrehajtó, behajtási cégek), szociális ellátások, gyermekvédelmi, egészségügyi, családtámogatási (anyasági támogatás, családi pótlék) és egyéb ellátások igénylésében való segítségnyújtás, a helyben elérhető ellátások igénylése, nyugdíjazás megindítása, öregségi nyugdíj méltányossági emelése, egyszeri segély, gondosóra regisztráció, önéletrajz írás, telefonálási lehetőség biztosítása különböző szolgáltatók irányába. Az egyszeri, illetve néhány alkalommal megjelent kliensek, akikkel nincs együttműködési megállapodásunk, számuk összesen 503 fő volt.

A jelzőrendszeri tagoktól a szolgálathoz érkezett jelzések:

Jelzőrendszeri tagok	Jelzések száma 0-17 éves korú gyermek	Jelzések száma nagykorú (18 éves vagy idősebb)
Egészségügyi szolgáltatók	21	5
-ebből védőnő	16	5
Köznevelési és szakképző intézmények	86	2
Rendőrség	12	1
Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatók	-	-
Kisgyermekek napközbeni ellátását nyújtók	2	-
Áldozatsegítés és kárenyhítés feladatait ellátó szervezet	-	-
Önkormányzat, jegyző	-	1
Állampolgár	3	-
Összesen	124	9

Az év folyamán összesen 124 jelzés érkezett szolgálatunkhoz a jelzőrendszer tagjaitól, mely összesen 110 gyermeket érintett. Előfordult, hogy ugyanarról a gyermekről több alkalommal jött jelzés az év folyamán. A 0-18 éves korcsoportot vizsgálva megállapítható, hogy az elmúlt évekhez hasonlóan továbbra is legmagasabb számban a 6-13 éves korosztályt érintették a jelzések. 2024. évben ez a korosztály a gondozásban lévő gyermekek 43%-át tette ki, mely 2023. évi értékhez képest 4,1 %-os emelkedést mutat. A legtöbb együttműködési megállapodással rendelkező felnőtt kliensünk a 35-49 év közöttiekből került ki, amely azzal is magyarázható, hogy többnyire ez az a korosztály, akik szülőként gyermekükről érkezett jelzés kapcsán kerülnek kapcsolatba szolgálatunkkal. A jelzőrendszer tagjai által kezdeményezett új alapellátásba vételre 2024. évben 28 gyermek esetében került sor. Önkéntes, a szülő vagy

gyermek által kezdeményezett jelentkezés nem volt az elmúlt év folyamán. Nagykorúak vonatkozásában 9 főt érintően érkezett problémajelzés.

A 0-2 éves korosztály az ellátásba vettek 18%-át teszi ki, itt leginkább a szülő felelőtlensége miatt került sor gondozásba vételre. Elsősorban azért, mert nem tettek eleget maradéktalanul szülői kötelezettségeiknek, gondozási, nevelési feladataiknak (egészségügyi elhanyagolás, státuszvizsgálat, illetve védőoltás elmaradása, szakorvosi vizsgálatok mellőzése).

Az alapellátás keretében történő családgondozás leggyakoribb oka az oktatási, nevelési elhanyagolás igazolatlan és magas számú igazolt iskolai hiányzások formájában, gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség, magatartászavar, teljesítményzavar, lelki-mentális problémák, családi-kapcsolati konfliktus, gyermeknevelési problémák, következetlen nevelési módszerek alkalmazása, szenvedélybetegség, anyagi és lakhatási problémák.

A 2024-es év folyamán jellemzően sok jelzés érkezett a pedagógusoktól igazolatlan és magas számú igazolt hiányzások, illetve viselkedés és magatartásproblémával küzdő gyermekekről, mely helyzetek megoldásában kértek tőlünk segítséget.

A 10 órát elérő vagy meghaladó igazolatlan hiányzások esetében – ha egyéb probléma nem áll fenn – a hatályos jogszabály szerint a szolgálat intézkedési tervet készít. Ha más jellegű probléma is felmerült, akkor több területre kiterjedő cselekvési terv alapján történik a család gondozása. A magas számú igazolt hiányzásokra a szolgálatnak nincs ráhatása, a háziorvosok kompetenciája megítélni, hogy a gyermek mikor mehet közösségbe. Minden esetben felhívjuk a szülők figyelmét az igazolt hiányzások következményeire, és javasoljuk a gyermekek kivizsgálását, illetve megfelelő immunizálását a szülők részére.

A viselkedési, magatartási, beilleszkedési problémával küzdő gyermekek kezelése egyéni vagy csoportos formában megvalósított speciális módszereket, technikákat és erre a célra kiképzett szakembert igényelne, attól függően, hogy mi áll a probléma hátterében (pl. érzelemszabályozási probléma, hangulati zavar, szorongás, depresszió stb.). Szolgálatunk ilyen speciálisan kiképzett kollégával nem rendelkezik. 2024. februárjától a hajdúnánási Család-és Gyermekjóléti Központ biztosít pszichológiai tanácsadást a Polgár településen élő, alapellátásban gondozott gyermekek részére, kéthetente egy alkalommal 4 órában.

A szolgálatunknál alapellátásban gondozott gyermekek rendszeresen részt vesznek egyéni esetkezeléseken. Legtöbbjüknel a négy szemközti helyzetekben nem tapasztalunk kiemelkedően problémás viselkedést, tisztelettudóak és látszólag megfogadják a nyújtott tanácsokat, folyamatosan a helyes és konfliktuskerülő magatartást erősítjük bennük. Nyilvánvalóan az sem elhanyagolható tény, hogy a hetente történő 10-15 perces beszélgetésekkel nehéz varázsütésre átformálni az esetlegesen otthon tanult viselkedési normákat, konfliktuskezelési megoldásokat. Fentiek tekintetében nem látszik a tényleges és hatékony megoldás az iskolai viselkedési és magatartási problémák megoldására.

Problémaként jelen van még az idő előtti, fiatakorúként történő gyermekvállalás, illetve a nem átgondolt családtervezés is, melynél egy újabb gyermek érkezése a családba nem könnyíti meg a szülők helyzetét, a régebb óta fennálló konfliktusos párkapcsolatát, csak tovább bonyolítja azokat.

Fentiekén túlmenően jelen van a szülők életviteléből adódó veszélyeztetettség, melyhez szorosan kapcsolódik a gyermekek nevelésének elhanyagolása, a számonkérés, az ellenőrzés és a következmények nélküli, megengedő szülői attitűd.

A családi konfliktusok hátterében gyakran a szülő mentális problémája, kezeletlen szenvedélybetegsége, a család diszfunkcionális működése húzódik meg. A családi-kapcsolati konfliktusoknál a szülők részéről ritkán tapasztaljuk az egyéni felelősségvállalást, sokkal inkább a hárítás és hibáztatás jellemzi a segített szülőket.

Egyszeri beavatkozást igénylő jelzést 15 gyermek esetében kaptunk. Ezekben az esetekben nem indokolt a szoros együttműködés, azonban a problémák további súlyosbodásának elkerülése végett kiemelkedőek a preventív tevékenységek, mint például: információnyújtás, tanácsadás, segítő beszélgetés. Ezekkel a családokkal eseti jelleggel került kapcsolatba a szolgálat, mely 1-2 alkalmas találkozást jelentett.

A család- és gyermekjóléti szolgálat 2024. év szakmai tevékenységeinek számát tekintve jelentős eltérés nem történt az előző évhez képest. A problémák megoldását célzó szakmai tevékenységek számát az alábbi táblázat mutatja.

A család- és gyermekjóléti szolgálat szakmai tevékenységének száma (halmozott adat):

Megnevezés		Szakmai tevékenységek száma (halmozott)	Szolgáltatásban részesülők száma
Információnyújtás		183	93
Tanácsadás		236	44
Segítő beszélgetés		138	121
Ügyintézéshez segítségnyújtás		570	358
Családlátogatás		577	165
Közvetítés ellátásokhoz való hozzáférés	pénzbeli	323	118
	természetbeni	42	34
Közvetítés	másik szolgáltatóhoz	-	-
	család-és gyermekjóléti központhoz	-	-
Esetmegbeszélés		15	17
Esetkonferencia		4	13
Esetkonzultáció		23	12
Környezettanulmány elkészítésében való közreműködés		18	43
Adományközvetítés		244	410

Családlátogatás 577 esetben történt a kliensek otthonában. Ezek alkalmával többnyire a beérkező jelzések alapján az új eseteknél a kapcsolatfelvétel, a környezettanulmányok elkészítése, az alapellátás keretében gondozott családoknak készített cselekvési tervekben vállaltak ellenőrzése, segítő beszélgetések, tanácsadások, információnyújtás történt, illetve szükség esetén vagy felkérés alapján javaslattevő a további gondozási formára.

A gyermekek és a családok érdekében a szolgálat együttműködésre törekszik a gyermekvédelemben érintettek képviselőivel. A hatékonyabb esetkezelés érdekében 15 esetmegbeszélést, 23 esetkonzultációt tartottunk. A védelembé vételi kezdeményezés, illetve egyéb gyermekvédelmi intézkedések javaslata előtt esetkonferenciát kell tartanunk, mely a szakemberek és az érintett családok bevonásával történik. A tavalyi év során 4 esetkonferencia megtartására került sor, 13 kiskorú ügyében. Az esetkonferenciák mindegyike védelembé vételi javaslattal zárult, családból történő kiemelésre nem tett a szolgálat javaslatot. Az esetkonferenciák pozitív tapasztalata, hogy az esetek többségében az érintett családok és meghívott szakemberek is megjelennek a megbeszéléseken, ezáltal mindenki számára megfelelő megoldások születnek, s a gyermekek vérszerinti családjukban nevelkedhetnek továbbra is.

Szolgálatunkat az önkormányzat felkérte a bíróság (gyermekelhelyezés, gyermektartásdíj megállapítása iránti perek), valamint a gyámhivatal (gondozási díj megállapítása illetve felülvizsgálata iránti eljárásban) által küldött megkeresések teljesítésére, így 18 alkalommal működöttünk közre környezettanulmány elkészítésében.

Az Ezüsthíd Tanoda szolgáltatásait a helyi sajátosságokra és a gyermekek egyéni szükségleteire építve, a szülők bevonásával, a gyermek nevelési-oktatási intézményével, a család- és gyermekjóléti szolgálattal, a család- és gyermekjóléti központtal, a helyben elérhető egyéb, az érintett korosztály számára szolgáltatást nyújtó intézménnyel, valamint szükség esetén a gyermekvédelmi jelzőrendszer egyéb tagjával együttműködve nyújtja. Szolgálatunk meghívására részt vesz a tanodát rendszeresen igénybe vevők ügyében tartott esetmegbeszélésen. Évente egyszer tájékoztatást nyújt a tanoda működésének tapasztalatairól, szolgáltatásaiban és az igénybevétel módjában bekövetkező változásokról. Szolgálatunk a tanodától kapott információk alapján tájékoztatja a célcsoportját a nyílt tanodai napok, programok lehetőségéről. A tanoda szakembereivel történő kapcsolattartás leggyakrabban személyes szóbeli, vagy telefonon keresztül történő egyeztetések formájában valósul meg. Az együttműködés szakmailag jól megalapozottnak mondható.

Az anyagi nehézségek esetén az információnyújtáson, ügyintézésben való segítségnyújtáson túl adománygyűjtés és adományközvetítés feladatokat is ellát család-és gyermekjóléti szolgálat. A tavalyi évben szolgálatunk több magánszemélytől kapott felnőtt-és gyermek ruházatot és játékadományt, melyeket személyesen szállítottunk ki a rászoruló családok számára, összesen 12 alkalommal, mely 10 családot érintett.

Szolgálatunk 2023. év májusától szerződött partnere a Magyar Élelmiszerbank Egyesületnek. Megkeresésükre vállaltuk a napi szintű élelmiszermentést a helyi Penny Market üzletéből, melyek a rászoruló családokhoz kerülnek. A folyamat lényege, hogy minden reggel átveszi a szolgálat munkatársa az üzlettől az előző napról megmaradt pékárut, a kicsit sérült, de még fogyasztásra alkalmas zöldségeket és gyümölcsöket, valamint a közeli lejáratos tej-és hústerméket napi szinten, előre nem meghatározott mennyiségben és összetételben. A szolgálatnál ezeket a termékeket a részesülő családtagok számának függvényében szétcsomagoljuk (egy fő max. 5 kg élelmiszert kaphat), telefonon értesítjük az érintetteket, akik megjelennek a szolgálatnál, átveszik az élelmiszert. Szerződési kötelezettségünk, hogy az átvett élelmiszert aznap ki kell osztani. Minden héten, egy internetes felületen jelentést nyújtunk az Egyesületnek az üzlettől átvett élelmiszer mennyiségéről és a részesültek számáról, havonta egy alkalommal pedig a kapott bizonylatokat és az átvételi nyomtatványokat postai úton is meg kell megküldenünk. Az Élelmiszerbank tájékoztatása szerint 2024-ben 5892 kg élelmiszert vettünk át és osztottunk ki a látókörünkben lévő rászorulóknak összesen 9.065.850.- Ft

értékben, mely fejenkénti bontásban 113.323.- Ft támogatást jelentett az érintett háztartások számára.

2024. évben nem került sor szakmai ellenőrzésre. Az év folyamán a szolgálat munkatársai több alkalommal vettek részt konferenciákon, szakmai műhelyeken. Szakmai továbbképzés keretében egy fő családsegítő kolléga teljesítette a „Demenciával élő személyek ellátása és gondozása, valamint a demenciával élő személyek viselkedésváltozása” tanfolyamot, illetve két fő családsegítő sikeresen sajátította el a szakmai e-learning keretében oktatott „ENSZ egyezmény szakmai etikai kérdései, önkéntesség” elnevezésű tananyagot.

A család-és gyermekjóléti szolgálat munkáját nagymértékben meghatározza, hogy miként működik a jelzőrendszer, milyen a kapcsolat a tagok között, hiszen a kapott információk alapján nyílik mód a veszélyeztetett, elhanyagolt gyermekek feltérképezésére. A jelzőrendszer tagjai a saját területükön végzett gyermekvédelmi munkájukkal teszik hatékonyabbá a szolgálat munkáját azzal, hogy az időben jelzett problémákat eredményesebben lehessen kezelni.

Az írásos beszámolókból kitűnik, hogy veszélyeztetettséget észlelő-és jelzőrendszer tagjai a gyermekvédelmi feladatokat ellátók együttműködéséről pozitívan nyilatkoztak, azonban a kialakult jó gyakorlattól eltérni nem szabad, azt folyamatosan fenntartani, erősíteni szükséges, és ebben minden érintett közreműködésére szükség van. A tapasztalt és kezelt problémák, nehézségek alapján a jövőre vonatkozó javaslatok és célok között szerepel továbbra is kiemelt helyen szerepel a jelzőrendszer tagjainak együttműködésével az iskolai igazolatlan hiányzások, a magatartásbeli problémák, valamint a szülői elhanyagolás visszaszorítása. Különösen fontos nagy hangsúlyt fektetni a gyermeknevelési, életvezetési technikák szülők számára való megtanítására.

A 2025-ös évre vonatkozóan is célkitűzés:

- az indokolatlan igazolt és az igazolatlan hiányzások számának további csökkentése az iskolába járó gyermekeknél,
- a jelzőrendszer tagjai között kialakított szoros partneri kapcsolatok fenntartása és további mélyítése, rendszeres személyes találkozások és telefonos konzultációk mentén,
- felvilágosító, prevenciós előadások szervezése az egyes szakterületeken.

Napsugár Óvoda és Bölcsőde

Törvényi háttér

1991. évi LXIV. törvény a gyermeki jogokról

1997.évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról

Általános gyermekvédelem

- A gyermek születését megelőző gyermekvédelem
- A gyermek pszichés gondozásának ellátása
- A gyermeknevelés, az iskoláztatás és az otthonteremtés anyagi feltételeinek biztosítása
- Prevenció, bűnmegelőzés
- Gyermeki jogok biztosítása

A 2024. évi októberi statisztikai adatok alapján az óvodába járó gyerekek száma: 322 fő

Az óvodai létszám a gyermekvédelmi mutatók alapján

Gyermek besorolása	3 – 4 éves	5 -6 éves	7- éves	Összesen
Hátrányos helyzetű	23	19	2	44
Halmozottan hátrányos helyzetű	2	5	-	7
Veszélyeztetett	21	11	2	34
Összesen	46	35	4	85

Az intézmény célja

„A prevenció, a gyerekek fejlődését hátrányosan befolyásoló körülmények feltárása, a hátrányos helyzet csökkentése, és a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése, segítségnyújtás, együttműködés a különböző szakemberekkel” (Pedagógiai program)

Feladata

A gyermekvédelmi munka célja, hogy az óvodás gyermekek biztonságos, szeretetteljes környezetben nevelkedjenek, ahol testi, lelki és szociális fejlődésük támogatott. Az intézményi nevelés elsődleges feladata a prevenció, megelőzés. Az óvodába, bölcsődébe érkező gyermekek szociális és mentális körülményeit fel kell mérnünk és nyomon kell követnünk. A gyermekvédelmi esetek során környezettanulmány végzése szükséges, melyet az óvodapedagógusok, gondozónők készítenek el, folyamatos figyelemmel kísérés mellett. Megfigyelési rendszer, jelzőrendszer kialakításával kívánjuk elérni, hogy a hátrányt okozó körülmények ne váljanak veszélyeztetettségi tényezőkké, óvodai kereteken belül megadjunk minden segítséget a hátrányok csökkentéséhez. Szükség esetén jelzéssel élünk a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat, illetve a Gyámhivatal szakemberei felé.

Kiemelt feladat volt a 2024-2025-ös nevelési évben

- A gyermekvédelmi esetek feltérképezése, a feladatok koordinálása, nyilvántartások vezetése
- a gyermekek figyelemmel követése, a károsító körülmények kiszűrése, korai felismerése, azok megszüntetése,
- problémás családok hatékonyabb „látogatása”,
- a szülőkkel való hatékony együttműködési formák keresése, jól bevált hagyományok ápolása (családlátogatások, szülői beszoktatás, rendhagyó szülői értekezletek, egészségheti programok, családi és - nyílt napok, ünnepségek).

Ebben a segítő és feltáró munkában szorosan együtt kell működnie a gyermekvédelmi felelősnek a csoportban dolgozó óvodapedagógusokkal. Az intézmény jó kapcsolatot ápol a helyi Család- és Gyermekjóléti Szolgálat munkatársaival, illetve a Hajdú-Bihar Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Hajdúnánási Tagintézményének szakembereivel. A kölcsönös információáramlás, a problémajelzésekre való rövid időn belüli reagálás növelte a közös munka hatékonyságát.

A hátrányos helyzetű gyerekek esélyegyenlőségének záloga a megfelelő minőségű és időtartamú óvodai élet. Tudatos pedagógiai munkával a hátrányok csökkenthetők. Szeretetteljes légkörben, egyéni bánásmóddal, egyénre szabott fejlesztésekkel a megfelelő szakember segítségével, a szülőkkel együttműködve az esélyegyenlőség biztosítható.

A gyermekek egészségvédelme és a károsodások kiszűrése és megelőzése céljából, a gyermekorvos, védőnők évenként végzik a gyermekek szűrését.

Viszonylag kevés gyermekvédelmi intézkedést kellett megtenni, hiszen a problémákat az óvodai csoportokon belül tudták megoldani a pedagógusok.

A felmerült problémák okai

- óvodából való távolmaradás
- a gyermek elhanyagoltsága
- fejtettség
- óvodába szükséges eszközök hiányossága (benti cipő, tornafelszerelés)

Az óvoda gyermekvédelmi és jelzőrendszeri tevékenysége

Tevékenység	Tevékenység száma
Szülői konzultáció	1
Családlátogatás (problémák esetén)	-
Esetmegbeszélés (óvodapedagógusok, gyermekvédelmi felelős)	-
Konzultáció külső szakemberrel	-
Konzultáció gyermekjóléti szolgálat munkatársaival	-
Esetkonferencia	1
Jelzés a gyermekjóléti szolgálat felé	2
Jelzés a gyámhivatal felé	-

A gyermekvédelmi munka során törekedtünk arra, hogy minden gyermek biztonságban, szeretetben és fejlődését segítő környezetben tölthesse óvodás éveit. A prevenció továbbra is kiemelt fontosságú, éppúgy, mint a korai felismerés és a segítő együttműködés a családokkal és a szakemberekkel.

A Napsugár Óvoda és Bölcsőde intézményi képviselte minden év márciusában részt vesz a Család -és Gyermekjóléti Szolgálat által szervezett gyermekvédelmi tanácskozáson, melyre előzetesen írásos beszámolót nyújt be az óvoda gyermekvédelmi felelőse.

Az intézményben folyó gyermekvédelmi munkát minden nevelési év végén értékeli a gyermekvédelmi felelős, s beszámol róla a nevelési évet záró értekezleten.

Bölcsőde

Általános feltételek

A bölcsődék működését a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény és a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működési feltételeiről szóló 15/1998./IV.30./NM rendelet határozza meg.

A működés rendjét a bölcsődei nevelés-gondozás szakmai szabályai; Módszertani levél (NRSZH, 2012.), az intézmény saját Szakmai programja szabályozza. A bölcsőde a gyermekjóléti alapellátás része a családban nevelkedő 20 hetes – 3 éves korú gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését végző intézmény. Ha a gyermek a 3. évét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, a 4. évének betöltését követő augusztus 31-ig nevelhető és gondozható a bölcsődében.

Bölcsődébe felvehető minden olyan kisgyermek, akinek szülei, nevelői, gondozói valamilyen ok miatt nem tudják biztosítani a napközbeni gondozását.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény kiemeli olyan kisgyermek – szociális vagy egyéb ok miatt – felvételi lehetőségét, akinek egészséges fejlődése érdekében szükséges a bölcsődei gondozás, nevelés.

Az évközben 2. életévüket betöltött gyermekeknek is tud az intézmény férőhelyet biztosítani, mivel a korábbi bölcsődések óvoda éretté válásuk után - bölcsődei gondozónői beszoktatással - átmennek valamelyik óvodai csoportba. Így a bölcsődei férőhely kihasználtsága maximális, hiszen, ha valamennyi gyermek betöltötte a második életévét -a (4) bekezdésben meghatározott kivétellel -, legfeljebb 14 gyermek nevelhető, gondozható a bölcsődei csoportban.” 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet.

Gyermekek jogának védelme

A bölcsődei nevelés- gondozás a vonatkozó gyermeki és szülői jogok és kötelességek figyelembevételével, a nevelésben a szülő partnerként szolgálja a gyermek fejlődését. A gyermek a családban történő nevelkedésének elősegítése, a gyermek a veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése érdekében.

A bölcsődei szolgáltatások biztosítása során tilos a hátrányos megkülönböztetés. Az ellátást igénybe vevőt megilleti a személyes adatainak védelme, joga van az intézmény működésével, gazdálkodásával kapcsolatos legfontosabb adatok megismeréséhez.

A bölcsőde különös figyelmet fordít a gyermeki, szülői jogok érvényesülésére, tájékoztatással, érdekképviseléssel. A gyermekek napközbeni ellátása keretében a bölcsődei ellátásban részesülők jogainak és érdekeinek érvényesítését elősegítő Érdekképviseleti Fórum működik a bölcsődében. Az Érdekképviseleti Fórum tagjainak, valamint a Gyermekjogi képviselőnek neve és elérhetősége a bölcsőde öltözőjében elhelyezett hirdető táblán olvasható.

A bölcsőde köteles jelzéssel élni a gyermek veszélyeztetettsége esetén a gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó szolgáltatásnál.

A jelzőrendszer tagjai kötelesek egymással együttműködni és egymást kölcsönösen tájékoztatni. A jelzőrendszeri tagok a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése érdekében a gyermekvédelmi jelzőrendszer működésének és működtetésének szakmai módszereit alkalmazva járnak el.

Gyermekvédelmi adatok

A 2024/2025-ös nevelési évben 26 főt írtak be a bölcsődébe, a felvett gyerekek száma 21 fő. Négy gyermek szülője visszavonta jelentkezését, szükséges dokumentumokat a beiratkozáshoz nem hozta vissza.

Az előző nevelési évből 8 gyermek maradt a bölcsődei csoportban. Év közben 7 gyermek érett meg az óvodai életre, őket év közben szokattuk át az óvodába.

A jelenleg beíratott gyermekek között nem részesül egy gyermek sem rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben. Hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű nincs jelenleg a csoportban.

A bölcsődébe járó gyermekek szülei közül 14 családból mindketten munkavállalók. Egyedül álló szülő nincs. Kettő gyermek három vagy több gyermekes családból vannak a bölcsődében, így ők mentesülnek a gondozási díj fizetése alól.

A bölcsődei beszoktatás minden esetben családlátogatással kezdődik, ahol lehetőség van a gyermek családban elfoglalt helyének, lakáskörülményeinek megfigyelésére. A családlátogatás fontos a bizalmi kapcsolatok kialakítására, ami feltétele a későbbi jó együttműködésnek. A szülőkkel napi kapcsolatban vannak a kisgyermeknevelők. A gyermekek érkezésekor és távozásakor lehetőségük van a problémák megbeszélésére. Fogadó óra is kérhető a kisgyermeknevelőktől, ahol nyugodt légkörben tudnak beszélgetni a szülővel problémák, vagy a gyermek fejlettségi szintjéről. A szülőkkel már a beszoktatás ideje alatt jó kapcsolatot sikerült kiépíteni a kisgyermeknevelőknek, tanácsaikat elfogadják, kikérik véleményüket. A megtartott szülői értekezleten szinte magas létszámban vettek részt.

A szülő, nagyszülő jelenléte biztonságot ad a gyermeknek és segíti az érzelmi kötődés kialakulását. A szülő, nagyszülő megismerhette a bölcsőde napirendjét, a saját kisgyermeknevelő mellett a bölcsődében dolgozókat.

Minden gyermeknek saját kisgyermeknevelője van, akihez a csoportba járók közül 7 gyermek szorosabban kötődik. Ő szoktatja be a gyermeket a közösségbe, ő az a személy, aki az anyától részletes tájékoztatást kap a gyermek, otthoni szokásairól, a vele kapcsolatos fontosabb teendőkről. A nap "ölelkező időszakában" (mind a két kisgyermeknevelő bent van a csoportban) ő gondozza a gyermeket, eteti, öltözteti, lefekteti, ha igényli, babusgatja, ölbe veszi, dúdolgat, mesél neki, megvigasztalja őt, ha bánatos, s figyelemmel kíséri és segíti a fejlődését a bölcsődei tartózkodása végéig. Ez a rendszer még nagyobb lehetőséget biztosít az egyéni bánásmódra és az esetleges problémák észlelésére feltárására.

A bölcsődét heti egy órában látogatja a gyermekorvos, aki szükség esetén megvizsgálja a gyermekeket és tanácsokkal látja el a szülőket.

Rendszeres a kapcsolattartás a védőnőkkel is. Szükség esetén (gyermek veszélyeztetettsége) az intézmény felveszi a kapcsolatot a Gyermekjóléti szolgálattal.

Ebben az évben nem volt olyan eset, amikor a gyermek veszélyeztetettsége esetén intézkedés történt volna.

4. Felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása

2024. évben nem került sor szakmai ellenőrzésre.

5. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyvt. előírásai alapján

Ahogy az a beszámolóból is kiderül, nagyon fontos az észlelő-és jelzőrendszer megfelelő működése. Ez az alapja annak, hogy adott problémát minél hamarabb orvosolni tudják a szakemberek. Ennek feltétele a jelzőrendszer tagjainak együttműködése, a közös gondolkodás, akarat, szükség esetén az azonnali cselekvés.

Önkormányzatunk a fenntartásában működő, gyermekvédelmi gondoskodást nyújtó intézmények törvényes, szakszerű működését a jövőben is biztosítja, finanszírozási lehetőségeinek mértékéig.

Folyamatosan szem előtt kell tartani és figyelemmel kell kísérni a pályázati lehetőségeket, melyekkel a szolgáltatások fejlesztését lehetne kezdeményezni, vagy amelyek anyagi forrást biztosítanak szabadidős programok, prevenciós előadások szervezéséhez, illetve közösségi színterek létrehozását is támogatják.

Kiemelten fontos a prevenciós tevékenység (internetes zaklatás, drogprevenció, reális jövőképpel, tudatos iskola és pályaválasztással kapcsolatos foglalkozások, programok stb.) a hátrányokkal küzdő iskoláskorú gyermekek, fiatalok és családjaik számára.

A megfogalmazott javaslatok és célok megvalósítása elősegítheti, hogy a gyermekek saját családjukban nevelkedhessenek, minél kevesebb esetben kerüljön sor hatósági intézkedésre.

6. Bűnmegelőzési Program főbb pontjainak bemutatása

A Hajdúnánási Rendőrkapitányág évente beszámol a rendőrkapitányság illetékességi területén működő települési önkormányzat képviselő-testületének a település közbiztonságának helyzetéről, a közbiztonság érdekében tett intézkedésekről és az azzal kapcsolatos feladatokról. Annak ellenére, hogy a beszámoló nem a Polgáron bekövetkezett esetszámokat mutatja, fontosnak tartjuk a gyermekvédelmi beszámolóban is bemutatni az illetékességi területre vonatkozó számadatokat.

A 2024. évi beszámolóból információt kaptunk többek között arról is, hogy a rendőrkapitányság illetékességi területén a gyermek-és fiataloké érintettsége okán a 2024. évben 11 alkalommal büntetőeljárás, 14 alkalommal szabálysértési eljárás, 7 alkalommal a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény alapján, 3 alkalommal közigazgatási eljárás során küldtek adatlapot a családsegítő szolgálat felé. 2024. évben 493 esetben indítottak eljárást 18 éven aluli gyermek-és fiatalok elhunása miatt, melyből 481 esetben lakásotthonban élő gyermek volt az elhunyt. A rendőrkapitányság illetékességi területén jellemzőek a lakásotthonban élő gyermek-és fiatalok által elkövetett vagyon elleni bűncselekmények és szabálysértések.

2024. évben 95 esetben érkezett bejelentés hozzátartozók között erőszak, főként családi veszekedés, vita, bántalmazás miatt. Ennek során hat esetben határoztak ideiglenes megelőző távoltartás elrendeléséről, gyermek érintettsége esetén a szükséges adatlapot a gyermekjóléti szolgálat felé továbbították.

A 2024/2025-ös tanévben 11 intézményben, 9 általános és 2 középiskolában 8 iskolarendőr kezdte meg tevékenységét.

A Hajdúnánási Rendőrkapitányság 2024. évben is nagy hangsúlyt fektetett a prevencióra:

- bűn-és baleset-megelőzési előadást tartottak 1 alkalommal hajdúnánási nyugdíjas klubban, 36 alkalommal illetékességi területen lévő iskolákban,
- 10 alkalommal fogadtak iskolás és óvodás csoportot a rendőrkapitányság épületében,
- nyári szünethez kapcsolódó, felvilágosító előadássorozatot juttattak el minden iskolába,
- gyalogos és kerékpáros közlekedéssel, pályaválasztással kapcsolatos előadásokat tartottak.

A fiatalok egy részének szocializációjává vált az alkohol, gyógyszerfogyasztás, illetve a kábítószer/új pszichoaktív szer használata. A korosztályhoz tartozó bűnelkövetők többségénél jelen van a hátrányos helyzet, a szegénység, a munkanélküliség és a napi szociális problémák. Figyelmet kell fordítani az alkohol és a kábítószer ártalmait a fiatalok számára bemutató felvilágosító munkára, továbbá tájékoztató fórumok megszervezésére a rendőrség, a gyermekvédelmi gyámhatóságok és intézmények, az iskolák igazgatóinak együttműködésével.

Településünkön a bűnmegelőzés érdekében összehangoltan végzi munkáját Közbiztonsági Fórum, melynek tagjai a rendőrség, a mezőőri szolgálat, a polgárőrség, a közterület-felügyelő és a településőrök. Összesen 46 db térfelügyelő kamera segíti a preventív munkát. Az önkormányzat által életre hívott Közbiztonsági Fórum negyedévenként ülésezik a fent említett szereplők jelenlétével, és értékeli a tevékenységet, felhívják a figyelmet a konkrét problémákra, feladatokra. A városban, a településen működő civil szervezetek összefogása a bűnmegelőzés, a fiatalok védelmébe érdekében példaeértékű, melyben nagy részt vállal a helyi Polgárőr Egyesület.

7. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés

A településünkön működő civil szervezetek és az önkormányzat közötti együttműködés kiegyensúlyozott. Az önkormányzat pályázati eljárás keretében anyagi támogatást nyújt a szervezeteknek. A gyermekvédelmi, gyermekjóléti munka során együttműködünk a helyi Vöröskereszttel, a Polgárőrséggel, a Polgár Városért Alapítvánnyal, a Polgár és Térsége Egészségügyéért Alapítvánnyal. Kialakult hagyomány a közös adománygyűjtés és osztás, a különböző jótékony rendezvényeken való közreműködés. A szervezetek célul tűzték ki a fiatalok korosztály érdekében nyújtott prevenciós tevékenységet.

Az önkormányzat és intézményei nagy figyelmet fordítanak a gyermekekre. Az Ady Endre Művelődési Központ és könyvtár tematikusan szervez családi napokat, jellemzően az ünnepek körül. Ilyen a farsang, a húsvét, a gyermeknap, anyák napi készülődés. Hatalmas sikere van a már hagyománnyá vált Tökfaragó versenynek és töklámpás felvonulásnak. A Mobilitás hét keretében is több gyermekprogram megrendezésére került sor. Városi szintű Mikulás napi rendezvény is több éve kerül megrendezésre.

A beszámolóból látszik, hogy Polgáron biztosítottak a gyermekvédelem, a gyermekjóléti szolgáltatás alapintézményei. Az itt dolgozó szakemberek sokszor erőn felül segítik a nehéz sorsú családokat. A jelzőrendszer tagjai közötti jó kapcsolat, az ügyintézők helyismerete, szakmai felkészültsége kulcsfontosságú, hogy továbbra is megfelelő színvonalon tudják biztosítani a családok szükségleteihez igazodó gyermekvédelmi munkát.

Polgár, 2025. május 22.

Peténé Molnár Éva
Napsugár Óvoda és Bölcsőde
igazgató

Tóth Árpádné
Polgári Szociális Szolgáltató Központ
intézményvezető

Csibi Lajos
Polgár Város Önkormányzatának
Városgondnoksága
intézményvezető

Gál Judit
Hatósági és Szociális Iroda
irodavezető